

Stockholm 2017-10-23

*Socialdepartementet
103 33 Stockholm*

Remissvar: Kunskapsbaserad och jämlik vård, SOU 2017:48

Sveriges Psykologförbund har beretts möjlighet att lämna yttrande över rubricerat betänkande.

Vi instämmer i allt väsentligt i utredningens förslag och välkomnar den analys som presenteras i betänkandet. Det framgår med all tydlighet att kunskapsstyrningen inom hälso- och sjukvården är splittrad och att genomslag av insatserna varit blygsamma. Det framgår av utredningens genomgång att oönskade skillnader över landet kvarstår och vissa delar av vården behöver en mer centraliserad struktur.

Utredningen anger att verksamhetsnära kunskap, erfarenhet och behov bör bli mer vägledande. Staten bör inte detaljstyra vården, utan utveckla en mer strategisk styrning präglad av tillit och förtroende.

Sveriges Psykologförbund menar att professionerna ska ha en styrande roll i kunskapsstyrningen. Det professionsdrivna arbetet med rekommendationer måste tas på allvar och stödjas. Psykologförbundets och dess nationella föreningar kan och bör ta ett större ansvar för framtagandet av behandlingsprogram och riktlinjer inom det psykologiska området.

Kvalitetsregister är ett ovärderligt verktyg för hälso- och sjukvårdens utveckling och förbättring. Det är ett viktigt instrument för att mäta och följa olika behandlingar och resultat i vården. Där finns också möjligheten att se skillnader över landet och därmed hur (o)jämlik vården är.

Inom det psykologiska området finns det fortfarande behov av fler och bättre kvalitetsregister. Då registrens framtida finansiering varit en olöst fråga välkomnar vi nu att Socialstyrelsen nyligen fått i uppdrag att lämna förslag i frågan.

16.3.6 Förslag om att inrätta vårdkommittéer

Utredningen föreslår att lagen om läkemedelskommittéer upphävs och ersätts av den nya lagen om vårdkommittéer. Särbehandlingen av läkemedelsområdet upphör därmed

och läkemedelskommittéernas uppdrag vidgas till att omfatta all vård.
Läkemedelskommittéerna byter namn till vårdkommittéer.

Sveriges Psykologförbund välkomnar utredningens förslag och anser att behovet av att integrera råden om läkemedelsanvändning med andra behandlingsråd för samma sjukdom är mycket viktiga. Vi instämmer i att läkemedel inte kan ses isolerade från övriga insatser i sjukvården och att det är viktigt att man gör riktiga avvägningar mellan läkemedelsbehandling och andra sjukvårdande insatser. Kommittéerna kan spela en viktig roll genom att vidga diskussionen om kommittéernas uppgifter till att även omfatta rådgivning om ändamålsenliga terapier.

16.5.3. Förslag om Socialstyrelsens nationella riktlinjer

Sveriges Psykologförbund delar utredningens bedömning att riktlinjerna inte ska vara bindande utan enbart vägledande.

Det behövs en utvecklad struktur för den nationella kunskapsstyrningen där staten på ett mer effektivt sätt tar sitt övergripande ansvar. Det är professionerna inom hälso- och sjukvårdens som bedriver forskning och utvecklingsarbete kring nya metoder som all kunskapsstyrning vilar på. Det måste därför skapas strukturer för införande av kunskapsbaserad vård. Det finns kunskapsluckor och behov av nationella kunskapsstöd inom många olika områden.

Socialstyrelsens nationella riktlinjer är ett sådant kunskapsstöd. Riktlinjerna har många fördelar men det finns även nackdelar, exempelvis att de tar lång tid att arbeta fram och att de inte implementeras i tillräcklig utsträckning. Riktlinjerna blir snabbt inaktuella och måste kontinuerligt arbetas om och uppdateras. Därför måste andra kompletterande arbetsformer för att förse vården med efterfrågade nationella kunskapsstöd börja användas. En viktig fördel med riktlinjerna är att de innehåller underlag för både horisontella och vertikala prioriteringar. Syftet är att ge bästa kunskap inför strukturbeslut och beslut om resursfördelning. Det medger att även psykologisk behandling inkluderas i övergripande resursfördelningsbeslut.

Sveriges Psykologförbund

Ulrika Edwinston
Förbundsdirektör

Maria Enggren Zavitsc
Utredare